

АКУЛЬТУРАЦІЯ (від *a...* і лат. *cultura* — обробка, розвиток, догляд, освіта) — процес нівелювання етнокультурної самобутності національних меншин під впливом потужного інонаціонального середовища — об'єктивного чинника, який на рівні особистості породжує білінгвізм та бікультуралізм. Сучасне міжнар. право, документи ООН, ЮНЕСКО, Ради Європи, ОБСЄ та ін. міжнар. організацій орієнтують нац. право на створення належ. умов для збереження етнокультур. самобутності всіх етніч. груп, які проживають на тер. держави, незалежно від їхньої чисельності та ступеня розвитку. Конституція України і Закон України «Про національні меншини», ін. нормат. акти надають нац. меншинам право зберігати й розвивати свою етнічну самобутність. Водночас своєрідність історично зумовленої ситуації в Україні полягає в тому, що під загрозою залишається етнічна самобутність і свобода політ. та культур. розвитку самих українців, основної нації, яка тривалий час жила в умовах чужозем. гніту, імпер. політики денаціоналізації. Явища А. досліджували Дж. Боас, Р. Лінтон, Н. Лебедева, Б. Малиновський, М. Мід, Р. Редфілд, Г. Солдатова, Р. Старк, Т. Таболіна, М. Херсковіц. В Україні проблеми А. вивчають *В. Євтух, О. Картунов, Н. Костенко, А. Орлов, В. Павленко, А. Пономарьов, Ю. Римаренко, А. Ручка, С.*

Таглін.

Рекомендована література

1. Соколов Э. Культура и личность. Ленинград, 1972
2. Этнология в США и Канаде. Москва, 1989
3. J. Berry. Psychology of acculturation. Lincoln, 1990
4. M. Herskovits. Cultural anthropology. New York, 1993
5. Клецова С. Я. Менталитет русского населения Восточной Украины и украинские культурные традиции. Алчевск, 1994
6. Мисанова Л. Взаимодействие этнического меньшинства и этнической среды: русские в Украине // Міжнар. конгрес українців. Х., 1996
7. Шульга Н. А. Этническая самоидентификация личности. К., 1996
8. P. Y. Cusset. Le modèle français d'intégration est-il en crise? // Hommes et migrations. Paris, 1996. № 1203
9. Солдатова Г. Психологическое исследование этнической идентичности. Москва, 1997
10. Акультурація // Етнічний довід. Ч. 1. К., 1997.

М. О. Шульга

Бібліографічний опис:

Акультурація / М. О. Шульга // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43553>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).